

BESLUT ENLIGT 58 § OCH 58 D § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR**BAKGRUND**

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade. Världshälsoorganisationen WHO har den 26 november 2021 lagt den nya virusvarianten omikron (B.1.1.529) till förteckningen över oroväckande varianter (VOC, variant of concern). Omikron har också spridits till Egentliga Finland och Satakunta.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med det här beslutet. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Av den anledningen har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Förordnande

Förbud mot offentliga tillställningar och allmänna sammankomster (58 §)

Regionförvaltningsverket förbjuder med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inom kommunernas områden i Egentliga Finland och Satakunta.

Villkor för användningen av utrymmen som är avsedda för kunder och deltagare (58 d §)

Regionförvaltningsverket förpliktar med stöd av 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar de aktörer som avses i 58 d § 5 momentet att ordna användningen av sådana utrymmen i kommunernas områden i landskapen Egentliga Finland och Satakunta som avses i 3 momentet och som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse på så sätt att man kan förebygga risk för smitta till följd av närkontakt mellan kunder, de som deltar i verksamheten eller sällskap.

Aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag.

I det här beslutet avses med utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse som avses i 1 momentet:

1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare,

- 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt,**
- 3) lokaler som används för verksamhet som avses i 58 g § 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.**

Med lokalerna enligt punkt 3 ovan avses utrymmen där det bedrivs idrotts- eller sportverksamhet som avses nedan i 1 punkten eller nöjes- eller rekreationsverksamhet som avses nedan i 2–6 punkten:

- 1) utrymmen inomhus som används för lagsport, gruppträning, utövande av kontaktsporter och andra motsvarande former av sport eller idrott samt träningslokaler och andra motsvarande utrymmen för inomhusidrott,**
- 2) allmänna bastur och simhallars, friluftsbads och badinrättningars bassängområden samt omklädningsrum som finns i omedelbar anslutning till dem,**
- 3) dansplatser samt utrymmen som används för körsång, amatörteater eller annan motsvarande hobbyverksamhet i grupp,**
- 4) nöjes- och temaparker, tivolin samt djurparkers utrymmen inomhus,**
- 5) inomhuslekparker och inomhuslekplatser,**
- 6) allmänna utrymmen i köpcentra, med undantag för affärslokaler i detaljhandeln och lokaler som används för tillhandahållande av tjänster samt passager till dessa lokaler.**

Beslutet förpliktar följande aktörer som disponerar över utrymmena och använder dem i sin verksamhet:

- 1) privata sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer, dock inte utövare av förplägnadsverksamhet som avses i 1 § 2 momentet 6 punkten i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet eller i motsvarande lagstiftning på Åland;**

- 2) **enskilda näringsidkare;**
- 3) **kommuner och samkommuner;**
- 4) **religionssamfund;**
- 5) **offentlighetsrättsliga inrättningar.**

Förordnandet gäller inte läroanstalternas verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet.

Giltighetstid

Beslutet är i kraft 16.1.2022–28.1.2022.

Motivering

Riksomfattande styrning och det epidemiologiska läget

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar det nya coronaviruset (SARS-CoV2) framför allt som droppsmitta när en insjuknad person hostar eller nyser.

Vid närkontakt kan covid-19 också smitta genom beröring, om en insjuknad exempelvis har hostat i handen och därefter rört en annan person. Virusets smittkraft kan dessutom smitta vid beröring av ytor där det nyligen kommit luftvägssekret från en smittad person.

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdade 10.12.2021 styrningsbrevet LSAVI/14401/2021, enligt vilket social- och hälsovårdsministeriet vill påminna om att när epidemilägets svårighetsgrad varierar mellan olika regioner är rekommendationen enligt ministeriets styrning ett minimiinnehåll i de regionala åtgärderna, dvs. vad som enligt en bedömning på nationell nivå skulle behövas i område med samhällsspridning. Den regionala och lokala bedömningen kan med fog kräva skärpta och mer omfattande åtgärder, såsom utvidgning och skärpning av begränsningarna av offentliga tillställningar (58), rekommendationer med motsvarande innehåll för privata tillställningar, utökning och utvidgning av

begränsningarna för användningen av lokaler (58 d) samt begränsning av antalet passagerare (Traficom, 58 f).

Enligt styrbrevet kan man med tidsmässiga och lokala begränsningar också frångå möjligheten att använda coronapass för att kringgå restriktionerna för offentliga tillställningar och högriskutrymmen genom att helt förbjuda offentliga tillställningar med stöd av 58 § och stänga användningen av utrymmen med stöd av 58 g § (i sådana fall är det inte möjligt att använda coronapasset för att kringgå restriktionerna).

I styrbrevet Åtgärder som ska införas i områdena på grund av det förändrade epidemiläget (VN/31452/2021) konstateras det att enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin ska prövningen av nödbromsmekanismen inledas när de regionala och lokala åtgärderna inte är tillräckliga för att hantera en epidemiologisk eller medicinsk situation. Enligt brevet har epidemiläget i Finland försämrats avsevärt, och epidemin fortsätter att sprida sig snabbt bland de som inte är vaccinerade. Under den senaste månaden har också belastningen på sjukhusvården ökat. Vaccinationstäckningen är nu 80 procent, men enbart detta räcker inte för att epidemin ska börja avta. Eftersom läget har försämrats i flera områden krävs det också andra åtgärder för att minska smittfallen.

Social- och hälsovårdsministeriet har kompletterat sin styrning 3.1.2022 med en precisering av ministeriets rekommendationer om användningen av nödbromsmekanismen samt 11.1.2022 med ett styrbrev om åtgärder i nödbromsmekanismen för att effektivisera smittbekämpningen. Enligt uppgifter i offentligheten överväger statsrådet tillsammans med republikens president att konstatera att undantagsförhållanden råder.

Det epidemiologiska läget i sjukvårdsdistriktens områden och erhållna sakkunnigutlåtanden

Enligt Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts webbplats 11.1.2022 befinner sig Egentliga Finland fortfarande i epidemins spridningsfas. Smittspridningen accelererar i Egentliga Finland.

I Egentliga Finland är det senaste incidenstalet för 14 dygn per 100 000 invånare som fastställts av Institutet för hälsa och välfärd 1061, medan incidensen för en vecka sedan var 627. Antalet fall är cirka 600 per dag. De positiva testerna utgör nu nästan 30 % av alla tester. Föregående vecka var andelen positiva 26 procent. På Åbo universitetscentralsjukhus vårdades 11.1.2022 på morgonen 20 patienter på bäddavdelning och fem patienter på intensivvårdsavdelning.

Enligt Satakunta sjukvårdsdistrikts webbsidor 7.1.2022 fortsätter incidensen att stiga kraftigt i Satakunta. Omikronvarianten sprids snabbt i Satakunta. För närvarande smittas även vaccinerade personer lindrigt. Coronavaccinen är dock mycket viktiga och skyddar bra mot allvarliga infektioner. Satakunta uppfyller alla kriterier för ett område med samhällsspridning. Även behovet av sjukhusvård har börjat öka.

Incidensen stiger snabbt i Satakunta och uppgår enligt egen uppföljning till 902 / 100 000 /14 dygn. Primärvården i Satakunta är fortfarande mycket överbelastad, även belastningen på sjukhusen har börjat öka.

I Satakunta förekommer många omfattande massexponeringar, vars spårning försvåras av det övriga arbetet för att bekämpa epidemin. Vaccinationstäckningen ligger fortfarande något efter det finländska genomsnittet.

Andelen positiva test har under kort tid stigit mycket och utgör nu till och med 20 % av de undersökta proven. Smittspårningen kan inte längre spåra alla fall, och läget är svårt särskilt inom vården och omsorgen i Björneborg. I kontrollerna av avloppsvatten i Luotsinmäki konstateras fortfarande ökning av mängden virus. Detta korrelerar väl med det svåra läget. Den snabba spridningen av omikronvarianten och dess förmåga att även smitta vaccinerade personer accentuerar vikten av försiktighetsåtgärder och att undvika kontakter. En komplett vaccinationsserie skyddar fortfarande bra mot allvarliga former av sjukdomen.

Kommunerna försöker öka vaccinationskapaciteten på olika sätt. Det har nu på kort tid kommit fler grupper som ska vaccineras, men enligt anvisningarna bör man låta sig vaccineras så fort som möjlighet ges för det.

Utlåtanden i ärendet har begärts av Egentliga Finlands och Satakunta sjukvårdsdistrikt

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts utlåtande

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt har 13.1.2022 gett ett utlåtande, enligt vilket Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland har bett om en bedömning särskilt av följande:

1. Har det i sjukvårdsdistriktets område konstaterats betydande smittkluster vilkas smittkedjor inte går att spåra på ett tillförlitligt sätt och som enligt en sakkunnigbedömning utgör en betydande risk för omfattande spridning av nya smittor i området?

Regionförvaltningsverket har bett att ställning tas till om dessa kluster konstateras endast i vissa kommuner eller också i större utsträckning i hela sjukvårdsdistriktet.

I sjukvårdsdistriktets område konstateras betydande smittkluster vilkas smittkedjor inte går att spåra på ett tillförlitligt sätt. Vecka 52/2021 kunde smittkällan spåras i 58 procent av fallen och under vecka 01/2022 endast i 41 procent av fallen. Oupplärade smittkluster konstateras inom hela sjukvårdsdistriktet. Sjukvårdsdistriktet bedömer att smittkedjorna som inte kan spåras utgör en stor risk för omfattande spridning av nya smittor.

2. Bedöms antalet smittfall inom sjukvårdsdistriktets område enligt sakkunnigbedömningen leda till att behovet av sjukhusvård och intensivvård ökar i betydande grad, till att social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet eller omsorgen om klienter eller vården av patienter väsentligt äventyras eller till någon annan motsvarande överbelastning av social- och hälsovårdssystemet?

Den pågående epidemivågen som omikronvarianten orsakat har varit snabbare än någonsin och kraftig jämfört med tidigare vågor under pandemin. Tills vidare har behovet av specialiserad sjukvård inom Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt dock ökat måttligt: måndagen den 10 januari vårdades 25 covidpatienter på sjukhusen i Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt, varav fyra inom intensivvården. Samma dag vårdades minst 26 patienter på vårdavdelningarna inom primärvården. Det exponentiellt ökande antalet fall och uppgifter från offentliga nyhetskällor om sjukhusens belastning i olika länder utesluter dock inte risken att behovet av sjukhusvård även i Egentliga Finland skulle kunna öka betydligt jämfört med den nuvarande nivån. Därför måste man förhålla sig till saken enligt försiktighetsprincipen och anta att det inom den närmaste tiden är mer sannolikt att sjukhusvården, inklusive vårdavdelningarna för primärvård, kommer att utsättas för hög belastning än att läget hålls på den nuvarande nivån som fortfarande kan hanteras. I och med en eventuell betydande ökning av belastningen äventyras verksamheten inom den övriga hälso- och sjukvården, först elektiv kirurgi som kräver intensivvård.

Den kraftiga ökningen av antalet fall till följd av omikronvarianten hotar också hälso- och sjukvårdspersonalens tillräcklighet i form av sjukfrånvaro och karantän, vilket kan äventyra hälsovårdssystemets funktion.

3. Utgör kundernas eller deltagarnas fysiska närhet till varandra, antalet personer som samtidigt befinner sig på plats eller deras placering i utrymmet i övrigt eller spridning av sjukdomen via ytor en särskild risk för spridning av sjukdomen covid-19, och finns det i verksamheten eller i de utrymmen som används för den en särskild risk för att betydande smittkedjor uppkommer? Med denna fråga hänvisar regionförvaltningsverket till utrymmen vars användning eventuellt kommer att begränsas.

Omikronvarianten smittar lättare än tidigare varianter, men främst accentuerar detta principerna för förhindrande av spridning av allmänna smittsamma sjukdomar. Den samlade information under

coronapandemin om virusets spridningsvägar är fortfarande valid och kan tillämpas i det nuvarande epidemiläget trots att det nu är fråga om en ny variant. Sjukvårdsdistriktet anser att fysisk närhet mellan människor och antalet personer som vistas samtidigt på ett ställe utgör en särskild risk för spridning av covid-19. Smitta sker via droppaerosol, särskilt om det inte är möjligt att använda ett näsmunskydd, såsom när man äter och dricker. Den allmänna medicinska kunskapen och erfarenheten visar att den fysiska närheten mellan personer som är mottagliga för sjukdomen, utrymmets storlek och ventilationsförhållandena i det främjar spridningen av droppsmitta (aerosolsmitta).

Antalet personer som är samlade inverkar på smittspridningen på två sätt: Under en omfattande och kraftig epidemi (som nu) är sannolikheten större att en eller flera personer som utgör en smittrisk befinner sig i utrymmet som granskas jämfört med ett lugnare skede av epidemin. Antalet personer i samma utrymme som är mottagliga för sjukdomen innebär å andra sidan att risken för smitta ökar proportionellt i förhållande till antalet personer. Risken är dock inte alltid linjärt stigande, eftersom den påverkas av hur personerna placerar sig i det utrymme som granskas, dvs. är de glest placerade minskar risken och trängsel ökar risken.

4. Är det nödvändigt att införa begränsningar med beaktande av det epidemiologiska läget i Egentliga Finland?

Vid bekämpningen av covid-19-epidemin har samhällliga restriktioner tillämpats sedan mars 2020 och de har bedömts vara nödvändiga vid den tidpunkten de infördes. Det nuvarande epidemiläget är definitivt det värsta under hela pandemin mot bakgrund av antalet fall och sjukhusbelastningen, vilket gör att sjukvårdsdistriktet fortfarande anser det nödvändigt att införa restriktioner i Egentliga Finland.

5. Är det nödvändigt att i någon mån också rikta restriktionerna mot barn eller kan barnen undantas från restriktionerna?
Regionförvaltningsverket har bett den som gett utlåtandet att

motivera sin åsikt och redogöra för till vilka delar och på vilka grunder restriktionerna även bör gälla barn.

Barn kan omfattas av restriktioner om detta bedöms vara nödvändigt för att bekämpa epidemin. Restriktioner som berör barn ska emellertid vara en sistahandsåtgärd. I social- och hälsovårdsministeriets styrbrev 3.1.2022 konstateras det att vid beslutsprövningen och beslutsfattandet ska principen om att prioritera barnets bästa beaktas så att de åtgärder som är avsedda för att förhindra smittspridning riktas i första hand till vuxna och inverkar så lindrigt som möjligt på barn. Att restriktioner som rör barn ska vara en sistahandsåtgärd är också Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts och Egentliga Finlands regionala coronasamordningsgrupps ståndpunkt.

Beslutens nödvändighet

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland har också bett om en bedömning av beslutens nödvändighet och frågat om det enligt sjukvårdsdistriktet är nödvändigt att förlänga de nuvarande restriktionerna i enlighet med regionförvaltningsverkets tidigare beslut? Regionförvaltningsverket har frågat om det enligt sjukvårdsdistriktets bedömning är uppenbart att de redan vidtagna andra åtgärderna inte är tillräckliga och om ett beslut enligt 58 §, 58 d § och/eller 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar är nödvändigt på det sätt som avses i lagen för att förhindra spridningen av covid-19.

Sjukvårdsdistriktet anser att beslutet är nödvändigt inom hela sjukvårdsdistriktet eftersom smittfall har konstaterats i alla kommuner i sjukvårdsdistriktet. Det nuvarande epidemiläget är definitivt det värsta under hela pandemin, mot bakgrund av antalet fall och sjukhusbelastningen, vilket gör att sjukvårdsdistriktet ser att de andra åtgärder som redan vidtagits inte är tillräckliga för att kontrollera epidemin. Innehållet i restriktionerna bör vara ungefär lika omfattande som i det nu gällande beslutet, dock med beaktande av de nedan angivna paragrafspecifika synpunkterna.

Restriktionerna bör vara i kraft tills det på ett tillförlitligt sätt kan konstateras att epidemiläget har förbättrats så att epidemin inte längre hotar befolkningens hälsa, belastningen på hälso- och sjukvården samt andra kritiska funktioner i samhället, dock högst under den maximitid som lagen tillåter åt gången. Restriktionen eller restriktionerna ska hävas så snart den eller de inte längre är nödvändiga.

58 § i lagen om smittsamma sjukdomar (offentliga tillställningar och allmänna sammankomster)

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland frågar vad som ska omfattas av ett eventuellt beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar och på vilka grunder. Kräver det epidemiologiska läget beträffande objekt enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar enligt sjukvårdsdistriktets uppfattning:

- att utrymmena i fråga stängs eller att allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar förbjuds helt och hållet eller
- när ett visst antal personer överskrids - i så fall hur många personer, ange separat för inom- och utomhusutrymmen?
- ska restriktionerna gälla offentliga tillställningar både inomhus och utomhus eller endast inomhus?

Regionförvaltningsverket konstaterar att Institutet för hälsa och välfärds riskbedömningstabell inte lämpar sig som motivering. Vid bedömningen ska dessutom beaktas att forskningsdata före omikronvarianten inte är lämpliga för bedömningen av omikronvarianten.

Inom kommunerna i Egentliga Finland gäller för närvarande genom beslutet LSAVI/14676/2021 (29.12.2021) under tiden 1-15.1.2022 förordnanden enligt 58 § (offentliga tillställningar och allmänna sammankomster) och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar. Förvaltningsdomstolen har delvis avbrutit verkställigheten av beslutet.

Sjukvårdsdistriktet anser att i det nuvarande epidemiologiska läget och särskilt i och med förekomsten av den mycket mer smittsamma virusvarianten, samt den goda vaccinationstäckningen till trots, kommer sammankomstbegränsningarna för olika evenemang och i olika utrymmen att minska i synnerhet ovaccinerades kontakter med vaccinerade och med varandra. Medan det nuvarande och det föregående beslutet fortfarande gäller har antalet infektioner fortfarande ökat kraftigt, och på grund av detta epidemiologiska skäl bör de nya restriktionerna enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar vara minst lika omfattande som de restriktioner som för närvarande är i kraft och som förbjuder alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inomhus och utomhus i kommunerna i landskapet Egentliga Finland.

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland har konstaterat att det med stöd av 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar också är möjligt att begränsa andra objekt (verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler) och också begärt att ställning tas till om det är nödvändigt att begränsa dessa objekt. Även ett negativt ställningstagande bör motiveras.

Under pandemin har man tills vidare inte begränsat de objekt som nämns i frågan, med undantag för stängning av skolor, trots att smitta har spårats till dem. Det rör sig om utrymmen och funktioner som är kritiska för samhället, och sjukvårdsdistriktet utgår från att den medicinska nyttan av restriktioner som riktas mot dem vid bekämpningen av epidemin skulle vara betydligt mindre än de övriga medicinska och samhällsliga nackdelarna av restriktionerna. Dessutom skulle de beslut som begränsar läroanstalternas verksamhet till stor del gälla barn, och enligt den rådande uppfattningen bör restriktioner som berör barn vara en sistahandsåtgärd.

58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar (villkor för användning av utrymmen)

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland frågar vilka utrymmen som ett eventuellt beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar bör gälla och på vilka grunder:

- alla utrymmen enligt 58 d § eller
- vissa utrymmen enligt 58 d §, såsom

- 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare,
- 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt,
- 3) lokaler som används för verksamhet som avses i 58 g § 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

Regionförvaltningsverket konstaterar att Institutet för hälsa och välfärds riskbedömningstabell inte lämpar sig som motivering. Vid bedömningen ska dessutom beaktas att forskningsdata före omikronvarianten inte är lämpliga för bedömningen av omikronvarianten.

Sjukvårdsdistriktet anser det motiverat att ett eventuellt nytt beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar till sitt innehåll ska motsvara beslutet LSAVI/14680/2021 (29.12.2021). Ett eventuellt nytt beslut om restriktioner skulle då endast gälla a) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av mer än 10 kunder eller deltagare samt b) med avseende på område och funktion avgränsade utomhusutrymmen som används för mer än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt. Ovan nämnda begränsningar av personantalet har redan tidigare använts vid restriktioner som grundar sig på 58 d §. Likaså återspeglar det angivna personantalet den mycket allmänna medicinska kunskapen om att risken för smittspridning genom droppspridning (aerosolspridning) är större inomhus än utomhus.

Utrymmen som används för verksamhet som avses i 58 g § 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare bör omfattas av ett beslut enligt 58 d § till den del de inte omfattas av ett beslut enligt 58 g §.

58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar 58 g § (tillfällig stängning av utrymmen)

I begäran om utlåtande har Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland frågat vilka utrymmen som ska omfattas av ett eventuellt beslut enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar och på vilka grunder:

- alla utrymmen enligt 58 g § eller
- vissa utrymmen enligt 58 g §, vilka?

Regionförvaltningsverket konstaterar att Institutet för hälsa och välfärds riskbedömningstabell inte lämpar sig som motivering. Vid bedömningen ska dessutom beaktas att forskningsdata före omikronvarianten inte är lämpliga för bedömningen av omikronvarianten.

Regionförvaltningsverket har särskilt bett att det motiveras om den som ger utlåtandet anser att det inte är skäl att på ett enhetligt sätt rikta restriktionerna mot alla de objekt som avses i 58 g § 4 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar. Då ombes man särskilt motivera vilket epidemiologiskt kriterium som är orsaken till att rekommendationerna om restriktioner skiljer sig åt. Motiveringarna till eventuella avvikelser ska bedömas separat också för alla andra objekt som avses i 58 g § 4 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar.

Enligt Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts uppfattning ska ett eventuellt beslut enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar inte gälla alla utrymmen enligt 58 g §, utan endast de utrymmen som sjukvårdsdistriktet bedömer är förknippade med en särskild smittrisk med beaktande av den rådande omfattande spridningen av epidemin.

Nedan finns en bedömning av behovet av restriktioner för varje funktion eller utrymme som nämns i 58 g § 4 momentet och en i korthet motiverad synpunkt som baserar sig på allmän medicinsk kunskap och erfarenhet. I tabellen avses med närkontakt längre än kortvarig vistelse på mindre än 1,5 - 2 meters avstånd från varandra. Enligt sjukvårdsdistriktet är den aerosolproduktion av utandningsluft som uppstår vid kör- och teaterverksamhet väsentligen större än vid andra objekt eller verksamheter i förteckningen. Någon rekommendation om restriktioner har inte getts för objekt eller verksamheter för vilka smittrisen inte kan fastställas. Om det i fråga om verksamheten eller utrymmet inte har bedömts att det behövs någon begränsning anser sjukvårdsdistriktet att de ändå ska omfattas av ett beslut enligt 58 d §.

58 g § 4 mom. 1 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar

☐ lagidrott	<i>Begränsas: Närkontakter ökar risken</i>
☐ gruppträning	<i>Begränsas: Närkontakter ökar risken</i>
☐ utövande av kontaktsporter	<i>Begränsas: Närkontakter ökar risken</i>
☐ andra motsvarande former av sport eller idrott inomhus	<i>Begränsas inte: Kan inte fastställas, 58 d §</i>
☐ träningslokaler	<i>Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §</i>
☐ andra motsvarande utrymmen för inomhusidrott	<i>Begränsas inte: Kan inte fastställas, 58 d §</i>

58 g § 4 mom. 2 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar

☐ allmänna bastur	<i>Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §</i>
☐ simhallarnas bassängutrymmen	<i>Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §</i>
☐ friluftsbads bassängutrymmen	<i>Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §</i>
☐ badinrättningarnas bassängutrymmen samt	<i>Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §</i>
☐ omklädningsrum som finns i omedelbar anslutning till dem	<i>Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §</i>

58 g § 4 mom. 3 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar

- *dansplatser* *Begränsas: Närkontakter ökar risken*
- *körsång* *Begränsas: Aerosolproduktionen ökar risken*
- *amatörteater* *Begränsas: Aerosolproduktionen ökar risken*
- *utrymmen för motsvarande hobbyverksamhet i grupp* *Begränsas inte: Kan inte fastställas, 58 d §*

58 g § 4 mom. 4 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar

- *nöjes- och temaparker* *Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §*
- *tivolin* *Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §*
- *Inomhusutrymmen i djurparker* *Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §*

58 g § 4 mom. 5 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar

- *inomhuslekparker* *Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §*
- *inomhuslekplatser* *Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §*

58 g § 4 mom. 6 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar

- *allmänna utrymmen i köpcentra* *Begränsas inte: Närkontakter kan undvikas, 58 d §*

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland frågar slutligen om Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt anser att det är skäl att införa andra restriktioner enligt lagen om smittsamma sjukdomar som omfattas av regionförvaltningsverkets behörighet.

Sjukvårdsdistriktet konstaterar att det för närvarande inte känner till något behov av andra restriktioner som avses i frågan.

Satakunta sjukvårdsdistrikts utlåtande

Satakunta sjukvårdsdistrikt har 13.01.2022 gett sitt utlåtande och svarat på regionförvaltningsverkets frågor nedan.

1. Har det i sjukvårdsdistriktets område konstaterats betydande smittkluster vilkas smittkedjor inte går att spåra på ett tillförlitligt sätt och som enligt en sakkunnigbedömning utgör en betydande risk för omfattande spridning av nya smittor i området?

Regionförvaltningsverket har bett att ställning tas till om dessa kluster konstateras endast i vissa kommuner eller också i större utsträckning i hela sjukvårdsdistriktet

Smittspårningen som tidigare var mycket effektiv började tydligt bli överbelastad cirka en vecka före jul. Detta syns mest i Björneborg, där fördröjningen för närvarande är 11 dygn, även om smittspårningen har prioriterats enligt Institutet för hälsa och välfärds anvisningar. Samma fenomen kan ses i de flesta kommuner i Satakunta och i stor utsträckning i hela landet.

Antalet fall har ökat mycket kraftigt. Detta samt att även vaccinerade insjuknar i stor omfattning vittnar om att omikronvarianten snabbt har ökat också i Satakunta och i hela södra Finland. Tyvärr finns det ingen metod som sjukvårdsdistriktet kunde använda sig av för att fastställa omikronvarianten i realtid.

På grund av virusvarianten som sprids snabbt och överbelastningen av smittspårningen i Satakunta har endast 36 procent (423) av de 1162 smittfall som konstaterades förra veckan (vecka 1) hunnit spåras och antecknas i SAI-registret. Spårningen pågick således fortfarande i så många som 64 procent av fallen. Därmed kan man inte längre lita på resultaten av spårningen och det går inte längre att effektivt bryta smittkedjorna genom spårning.

Det finns sammanlagt 423 fall som man hann spåra. Av dessa härstammade 414 från Finland. Av de inhemska smittorna är smittkällan känd i 75 procent av fallen (309/414).

I Satakunta konstateras dagligen stora smittkluster vilkas smittkedjor inte går att spåra på ett tillförlitligt sätt och antalet fall ökar snabbt.

2. Bedöms antalet smittfall inom sjukvårdsdistriktets område enligt sakkunnigbedömningen leda till att behovet av sjukhusvård och intensivvård ökar i betydande grad, till att social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet eller omsorgen om klienter eller vården av patienter väsentligt äventyras eller till någon annan motsvarande överbelastning av social- och hälsovårdssystemet?

Ökningen av antalet fall har varit mycket kraftig och har fortsatt att öka. Enligt Institutet för hälsa och välfärds coronakarta är incidensen av covidfall i Satakunta nu 1056/100 000 invånare/14 dygn. Incidensen är mycket hög i alla kommuner i Satakunta.

På Satasairaala vårdades på morgonen den 12 januari 2022 på grund av en allvarlig covid-19-infektion en patient i intensivvård och sju patienter i avdelningsvård. Dessutom fanns det på Satasairaala en covid-19-patient av någon annan orsak. På hälsocentralens bäddavdelning vårdades sex covidpatienter på morgonen den 12 januari 2022. På vårdinrättningar med dygnetruntvård i området finns dessutom fler än tio patienter i isolering och tiotal invånare i karantän på grund av exponering.

Belastningen på sjukhusvården har mer än fördubblats under de senaste två veckorna, när läget bedöms enligt vårdperioder som har börjat varje vecka, men belastningen är fortfarande på en måttlig nivå. Däremot är primärvården allvarligt överbelastad av coronaåtgärder, det vill säga av smittspårningen som till stor del är ineffektiv samt skrivande av isolerings- och karantänbeslut, provtagning, vaccinering och vård av covid-19-patienter i dygnetruntvården.

Enligt uppgifter från andra länder (t.ex. från Sydafrika, Portugal och Danmark) är omikroninfektionerna lindrigare än de tidigare varianterna och leder mer sällan till behov av sjukhus- och intensivvård. När antalet smittor är så här stort måste man dock förbereda sig på en betydande ökning av sjukhus- och intensivvården. I området förekommer det dessutom sannolikt fortfarande fall som orsakas av deltavarianten.

Enligt de uppgifter som nu finns att tillgå ger vaccinen ett bra skydd mot allvarliga former av covid-19, men de skyddar inte särskilt bra mot en lindrig form av sjukdomen. Hur som helst väcker den snabba spridningen av infektioner bland hälso- och sjukvårdspersonalen och deras familjemedlemmar oro över hur personalen ska räcka till inom hälso- och sjukvården. Av samma anledning kan också många andra

viktiga funktioner i samhället drabbas. Genom restriktionerna försöker man se till att inte alla insjuknar samtidigt.

3. Utgör kundernas eller deltagarnas fysiska närhet till varandra, antalet personer som samtidigt befinner sig på plats eller deras placering i utrymmet i övrigt eller spridning av sjukdomen via ytor en särskild risk för spridning av sjukdomen covid-19, och finns det i verksamheten eller i de utrymmen som används för den en särskild risk för att betydande smittkedjor uppkommer? Med denna fråga hänvisar regionförvaltningsverket till utrymmen vars användning eventuellt kommer att begränsas.

Fysisk närhet mellan människor och antalet personer som vistas samtidigt på ett ställe utgör en särskild risk för spridning av covid-19. Smitta sker via droppaerosol, särskilt om det inte är möjligt att använda ett näs-munskydd, såsom när man äter och dricker. Omikronvarianten sprids mycket lätt och ökar risken för smitta hos personer som vistas i samma rum om det finns en i samingen som är smittbärare. En bärare av omikronvarianten kan också vara symptomfri, vilket ytterligare ökar risken för smitta hos personer som vistas i samma utrymmen i och med att man inte kan bli varse om sjukdomen när symptom saknas. Risken är särskilt hög för ovaccinerade.

4. Är det nödvändigt att införa restriktioner med beaktande av det epidemiologiska läget i Satakunta?

Erfarenheterna från andra länder visar att det är mycket svårt, om inte omöjligt, att begränsa omikronvarianten genom smittspårning, eftersom virusets inkubationstid är mycket kortare än tidigare och smittsamheten stor. Genom restriktioner och genom att minska alla kontakter mellan vuxna strävar man efter att sänka den branta smitttoppen och vinna tid särskilt för att tilläggs vaccinera riskgrupper och hälso- och sjukvårdspersonal för att undvika att hälso- och sjukvården överbelastas. Det är även viktigt att resurserna från smittspårningen som har blivit ineffektiv flyttas till åtgärder som har effekt, såsom vaccinationer och vård av patienter.

5. Är det nödvändigt att i någon mån också rikta restriktionerna mot barn eller kan barnen undantas från restriktionerna?

Regionförvaltningsverket har bett den som gett utlåtandet att motivera sin åsikt och redogöra för till vilka delar och på vilka grunder restriktionerna även bör gälla barn.

I social- och hälsovårdsministeriets styrbrev Användningen av nödbromsmekanismen 3.1.2022 (VN/21/2021) konstateras det att vid beslutsprövningen och beslutsfattandet ska principen om att prioritera barnets bästa beaktas så att de åtgärder som är avsedda för att förhindra smittspridning riktas i första hand till vuxna och inverkar så lindrigt som möjligt på barn.

Att restriktioner mot barn ska vara en sistahandsåtgärd anser även Satakunta sjukvårdsdistrikt och den regionala arbetsgruppen för bekämpning av smittsamma sjukdomar i Satakunta (ATTR). Nackdelarna med restriktionerna som rör barn bedöms vara större än den möjliga nyttan av dem när det gäller att stävja epidemin. Även om det konstateras många smittfall bland barn är de inte epidemins motor. Covid-19 hos barn är mycket sällan allvarligt och kräver mycket sällan sjukhusvård.

Beslutets nödvändighet

Är det enligt sjukvårdsdistriktets bedömning nödvändigt att förlänga de nuvarande restriktionerna enligt regionförvaltningsverkets tidigare beslut?

Är det enligt sjukvårdsdistriktets bedömning uppenbart att de redan vidtagna åtgärderna inte är tillräckliga och är ett beslut enligt 58 §, 58 d § och/eller 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar nödvändigt på det sätt som avses i lagen för att förhindra spridningen av covid-19?

Incidensen av covid-19 har ökat mycket kraftigt trots tidigare åtgärder (sjukvårdsdistriktet hänvisar till sina tidigare utlåtanden).

Därför är det fortsättningsvis nödvändigt att minska alla kontakter som inte är nödvändiga mellan vuxna. Enligt sjukvårdsdistriktets bedömning är det befogat att förlänga 58 § enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Belastningen på primärvården är stor, även om antalet covid-19-patienter inom den specialiserade sjukvården fortfarande är måttligt. Man måste dock förbereda sig på en sannolik ökning av antalet patienter under de närmaste veckorna. Det som är mest oroväckande är hur personalen ska räcka till om omikronvarianten ökar snabbt. Sjukvårdsdistriktet anser alltså att villkoren i 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar fortfarande uppfylls i Satakunta samt också att det är nödvändigt att hålla 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar i kraft.

Smittspridningen kan ske vid alla kontakter där försiktighetsåtgärderna inte till fullo kan följas. Smittrisken beror alltså inte på tidpunkt, omgivningen eller om det är fråga om en privat tillställning eller offentlig tillställning, men restriktioner kan endast införas inom de gränser som lagen tillåter. Restriktionerna är inte effektiva om befolkningen på olika sätt försöker kringgå dem.

Regionförvaltningsverket har bett sjukvårdsdistriktet motivera bedömningen separat beträffande 58, 58 § d § och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar:

- Är ett eventuellt beslut nödvändigt inom hela sjukvårdsdistriktet?
- Om sjukvårdsdistriktet inte anser att beslutet är nödvändigt inom hela sjukvårdsdistriktet har regionförvaltningsverket bett om en bedömning av om det är nödvändigt inom vissa kommuner och vilka dessa kommuner är.

Satakunta sjukvårdsdistrikt bedömer att det är nödvändigt att förlänga beslutet enligt 58 §, 58 d § och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar inom hela sjukvårdsdistriktet eftersom sjukdomsfall har konstaterats i stor omfattning inom hela Satakunta sjukvårdsdistrikt.

Om ni anser att beslutet är nödvändigt, när bör det träda i kraft och hur länge bör det vara i kraft?

Besluten som meddelats med stöd av 58 §, 58 d § och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar är för närvarande i kraft till och med 15.1.2022. Sjukvårdsdistriktet anser att ett förlängningsbeslut är nödvändigt eftersom det epidemiologiska läget ytterligare har försämrats. Innehållet i restriktionerna bör vara ungefär lika omfattande som i det nu gällande beslutet. Restriktionerna bör vara i kraft tills det på ett tillförlitligt sätt kan konstateras att epidemiläget har förbättrats så att epidemin inte längre hotar befolkningens hälsa, belastningen på hälso- och sjukvården eller andra kritiska funktioner i samhället, dock högst under den maximitid som lagen tillåter åt gången. Restriktionerna upphävs genast när läget tillåter det.

58 § i lagen om smittsamma sjukdomar (offentliga tillställningar och allmänna sammankomster)

Vilka utrymmen bör ett eventuellt beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar gälla och på vilka grunder:

o allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar.

Kräver det epidemiologiska läget beträffande objekt enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar enligt sjukvårdsdistriktets uppfattning o att lokalerna i fråga stängs eller att allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar förbjuds helt och hållet

o när ett visst antal personer överskrids - i så fall hur många personer, ange separat för inom- och utomhusutrymmen?

o ska restriktionerna gälla offentliga tillställningar både inomhus och utomhus eller endast inomhus?

Med beaktande av förekomsten av den mer smittsamma virusvarianten och den kraftiga ökningen av antalet smittfall medan det nuvarande restriktionsbeslutet fortfarande gäller bör de nya restriktionerna enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar vara minst lika omfattande som de restriktioner som för närvarande är i kraft och som förbjuder alla offentliga tillställningar och allmänna

sammankomster inomhus och utomhus i kommunerna i landskapet Satakunta.

Med stöd av 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar är det möjligt att begränsa också andra objekt (enheter inom social- och hälsovården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande utrymmen).

Den som lämnar utlåtandet ombes också ta ställning till om det är nödvändigt att rikta restriktioner mot dessa objekt. Även ett negativt ställningstagande bör motiveras.

Under pandemin har man inte begränsat de objekt som tagits upp i frågan, med undantag för tidigare stängning av skolorna. Det rör sig om utrymmen och funktioner som är kritiska för samhället, och sjukvårdsdistriktet anser att den medicinska nyttan av restriktioner som riktas mot dem vid bekämpningen av epidemin skulle vara betydligt mindre än de övriga medicinska och samhällliga nackdelarna av restriktionerna. Dessutom skulle beslut som begränsar läroanstalternas verksamhet till stor del gälla barn, och enligt den rådande uppfattningen bör restriktioner som berör barn vara en sistahandsåtgärd eftersom de negativa konsekvenserna är allvarliga och obestridliga.

58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar (villkor för användning av utrymmen)

Vilka utrymmen bör ett eventuellt beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar gälla och på vilka grunder:

- o alla utrymmen enligt 58 d § eller
- o vissa utrymmen enligt 58 d §, såsom
 - 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare,
 - 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt,

3) lokaler som används för verksamhet som avses i 58 g § 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

Satakunta sjukvårdsdistrikt anser att det är motiverat att ett eventuellt nytt beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar till sitt innehåll ska motsvara beslutet LSAVI/14860/2021 (29.12.2021). Då skulle ett eventuellt nytt begränsningsbeslut gälla

a) inomhusutrymmen som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare samt

b) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt.

Ovan nämnda begränsningar av personantalet har redan tidigare använts vid restriktioner som grundar sig på 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar. Likaså återspeglar det angivna personantalet den mycket allmänna medicinska kunskapen om att risken för smittspridning genom droppspridning (aerosolspridning) är större inomhus än utomhus.

Utrymmen som används för verksamhet som avses i 58 g § 4 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar oberoende av antalet kunder eller deltagare bör omfattas av ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar till den del de inte omfattas av ett beslut enligt 58 g §.

58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar 58 g § (tillfällig stängning av utrymmen)

Vilka utrymmen bör ett eventuellt beslut enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar gälla och på vilka grunder:

- alla utrymmen enligt 58 g § eller
- vissa utrymmen enligt 58 g §, vilka?

Sjukvårdsdistriktet anser att det epidemiologiska läget i Finland för närvarande inte avviker avsevärt från varandra och därför är det viktigt att restriktionsbesluten är jämlika och tydliga i alla områden. Sjukvårdsdistriktet anser särskilt att det är problematiskt om restriktionerna avviker från varandra i Egentliga Finland och Satakunta och önskar därför en enhetlig lösning. Sjukvårdsdistriktet anser också att det är viktigt att de restaurangrestriktioner som statsrådet har infört skulle vara i linje med de övriga restriktionsbesluten, eftersom det är svårt för befolkningen att acceptera restriktionerna om de upplevs som orättvisa.

Syftet med restriktionerna är att minska alla kontakter som inte är nödvändiga mellan vuxna. Under de senaste veckorna har man inte kunnat spåra smittkällorna på ett heltäckande sätt och en allt större del av dem har förblivit okända. Med beaktande av virusets spridning i alla nära kontakter mellan människor, kan det antas att smittfall kan uppkomma i alla ovan nämnda utrymmen eller situationer. Den allt vanligare omikronvarianten smittar ännu lättare än de tidigare virustyperna, och därför är det enligt epidemiologisk uppfattning inte motiverat att särskilja något utrymme från helheten, utan beslutet bör enligt sjukvårdsdistriktet gälla alla ovan nämnda utrymmen. Sjukvårdsdistriktet konstaterar dock att förvaltningsdomstolen delvis har avbrutit verkställandet av det tidigare beslutet och regionförvaltningsverket torde beakta detta i sitt beslutsfattande.

När regionförvaltningsverket också konstaterar att Institutet för hälsa och välfärds riskbedömningstabell inte lämpar sig som motivering, och att forskningsdata före omikronvarianten inte heller lämpar sig som grund för bedömningen, anser sjukvårdsdistriktet att det inte kan ta ställning till en närmare specificering av utrymmena eller situationerna.

Sjukvårdsdistriktet anser dock att fritidsaktiviteter för barn och unga inte bör omfattas av restriktioner, eftersom de negativa konsekvenserna som restriktionerna har för barnen är större än den nytta som kan uppnås.

Den som ger utlåtandet ombes dessutom motivera restriktionernas nödvändighet separat för varje utrymme som kan begränsas och definitionen av dess användningsändamål

(58 g § 4 mom. 1 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar):

- lagidrott
- gruppträning
- utövande av kontaktsporter
- andra motsvarande former av sport eller idrott inomhus
- träningslokaler
- andra motsvarande utrymmen för inomhusidrott

Den som ger utlåtandet ombes dessutom motivera restriktionernas nödvändighet separat för varje restriktion och definitionen av den (58 g § 4 momentet 2 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar):

- allmänna bastur
- simhallarnas bassängutrymmen
- friluftsbadens bassängutrymmen
- badinrättningarnas bassängutrymmen samt
- omklädningsrum som finns i omedelbar anslutning till dem

Den som ger utlåtandet ombes dessutom motivera restriktionernas nödvändighet separat för varje restriktion och definitionen av den (58 g § 4 momentet 3 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar):

- dansställen
- körsångsverksamhet
- amatörteater
- utrymmen som används för annan motsvarande hobbyverksamhet i grupp

Den som ger utlåtandet ombes dessutom motivera restriktionernas nödvändighet separat för varje restriktion och definitionen av den (58 g § 4 momentet 4 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar):

- nöjes- och temaparker
- tivolin
- inomhusutrymmen i djurparker

Den som ger utlåtandet ombes dessutom motivera restriktionernas nödvändighet separat för varje restriktion och definitionen av den (58 g § 4 momentet 5 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar):

- inomhuslekparker
- inomhuslekplatser

Den som ger utlåtandet ombes dessutom motivera restriktionernas nödvändighet separat för varje restriktion och definitionen av den (58 g § 4 momentet 6 punkten i lagen om smittsamma sjukdomar):

- allmänna utrymmen i köpcentra, med undantag för affärslokaler i detaljhandeln och lokaler som används för tillhandahållande av tjänster samt passager till dessa lokaler.

Regionförvaltningsverket har särskilt bett att det motiveras om den som ger utlåtandet anser att det inte är skäl att på ett enhetligt sätt rikta restriktionerna mot alla de objekt som avses i 58 g § 4 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar. Då ombes man särskilt motivera

- vilket epidemiologiskt kriterium som är orsaken till att rekommendationerna om restriktioner skiljer sig åt. Motiveringarna till eventuella avvikelser ska bedömas separat också för alla andra objekt som avses i 58 g § 4 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar.

Regionförvaltningsverket konstaterar att Institutet för hälsa och välfärds riskbedömningstabell inte lämpar sig som motivering (justitiekanslerns ställningstagande har bifogats). Vid bedömningen ska dessutom beaktas att forskningsdata före omikronvarianten inte är lämpliga för bedömningen av omikronvarianten.

Regionförvaltningsverket har bett sjukvårdsdistriktet i synnerhet ge ett utlåtande om vilka av de objekt som föreslås bli begränsade som är förknippade med en särskild risk för eventuell smittspridning. Om det inte är klarlagt varifrån smittorna härstammar har regionförvaltningsverket bett att också detta nämns i utlåtandet.

- Särskilda smittrisker anses vara förknippade med lagsport, gruppträning och utövande av kontaktsporter eftersom närkontakter

ökar smittriskerna. Alla dessa har tidigare varit förknippade med smittfall.

- Närbilder som är förknippat med dansställen accentuerar smittrisken.
- Aerosolproduktion vid körsång och amatörteater anses öka risken. Smittor i samband med dessa situationer har dock inte kunnat hittas i det egna materialet.

Om sjukvårdsdistriktet har ansett att det finns skäl att införa andra restriktioner som omfattas av regionförvaltningsverkets behörighet och som avses i lagen om smittsamma sjukdomar har regionförvaltningsverket bett sjukvårdsdistriktet att också ta ställning till dem i sitt utlåtande och huruvida de lagstadgade kriterierna för dem uppfylls.

Sjukvårdsdistriktet känner inte till några andra restriktioner som hör till regionförvaltningsverkets behörighet och som kan vara till nytta vid hanteringen av epidemin. Sjukvårdsdistriktet anser dock att det är viktigt att kommunikationen om begränsningarna är så tydlig och enhetlig som möjligt.

Slutsatser och motivering

När restriktioner enligt 58 § och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar införs är man tvungen att särskilt ingripa i näringsfriheten och mötesfriheten och på så sätt begränsa människors grundläggande fri- och rättigheter. Grunderna för inskränkningar måste vara godtagbara och i linje med principerna om proportionalitet och ändamålsenlighet.

Enligt regionförvaltningsverkets bedömning finns det acceptabla grunder för begränsningarna som nu meddelas för offentliga tillställningar och allmänna sammankomster och för villkoren som ställs för användning av lokaler. Regionförvaltningsverket konstaterar att genom begränsningarna av offentliga tillställningar uppnås syftet med lagen om smittsamma sjukdomar, dvs. att förebygga

smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt de olägenheter som de orsakar människor och samhället. Lagens särskilda kriterier för ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar uppfylls. Åtgärder enligt 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar och andra redan vidtagna åtgärder har i nuläget bedömts vara otillräckliga.

Regionförvaltningsverket konstaterar att med det här riktade beslutet begränsas de grundläggande fri- och rättigheterna i enlighet med proportionalitetsprincipen så lite som möjligt på basis av den regionala lägesbedömningen av epidemin. Regionförvaltningsverket konstaterar att syftet med begränsningarna av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster är att förhindra att läget försämras och på så sätt undvika långvariga restriktioner som i ännu större utsträckning skulle ingripa i de grundläggande fri- och rättigheterna.

Regionförvaltningsverket konstaterar att under epidemin har man betonat att begränsningar som rör barn och unga ska komma i sista hand. Regionförvaltningsverket konstaterar att evenemangen som är föremål för de stränga begränsningarna av antalet deltagare enligt beslutet med stöd av 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar i huvudsak riktar sig till den vuxna befolkningen. Det är inte heller fråga om sådan verksamhet i barnens vardag, såsom skola eller hobbyer, som det är särskilt viktigt att trygga.

Regionförvaltningsverket konstaterar vidare att det med hänsyn till det svåra epidemiläget är motiverat att införa en skyldighet gällande användning av lokaler enligt 58 d § också för sådana utrymmen där det exempelvis ordnas hobbyverksamhet för barn och unga.

Beslutet hindrar inte barns hobbyutövning, utan stöder ett hälsosäkert genomförande av den. För närvarande sprids smittan mycket bland barn. Det epidemiologiska läget är enligt många olika indikatorer det värsta under hela epidemin som fick sin början i mars 2020. Regionförvaltningsverket anser att det är viktigt att man med åtgärder enligt 58 d § i stor omfattning i olika åldersgrupper försöker förhindra den smittrisk som närkontakter utgör så att man i

fortsättningen kan trygga exempelvis barnens skolgång.

Regionförvaltningsverket konstaterar att det inte är motiverat att i beslutet göra avgränsningar enligt åldersgrupp, utan beslutet kan som helhet bedömas vara nödvändigt och jämlikt. Av ovan nämnda orsaker riktas restriktionerna enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar till alla de objekt som ingår i paragrafen oberoende av om de omfattas av andra restriktioner eller inte.

Regionförvaltningsverket anser att kriterierna för att meddela föreläggandena enligt det här beslutet uppfylls på det sätt som avses i 58 § och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar. Som helhet bedömt är regionförvaltningsverket av den uppfattningen att sjukvårdsdistriktens utlåtanden tillsammans stöder att beslutet ska ha samma innehåll för hela Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finlands verksamhetsområde.

Beslutet baserar sig på den nuvarande helhetsbedömningen av den regionala situationen, där man har bedömt de regionala faktiska konsekvenserna av covid-19 för folkhälsan och utöver Institutet för hälsa och välfärds sakkunskap även beaktat de regionala myndigheternas synpunkter samt social- och hälsovårdsministeriets styrning om behovet av begränsningsåtgärder. Vid prövningen av åtgärderna har man beaktat att beslutet har konsekvenser för samhället, ekonomin, näringslivet och grundläggande fri- och rättigheter. Regionförvaltningsverket konstaterar att med det här beslutet begränsas verksamheten bara till den del som det enligt den erhållna styrningen och sakkunnigbedömningarna är nödvändigt för att förhindra spridningen av epidemin och trygga hälso- och sjukvårdens kapacitet. Fördelarna med beslutet har bedömts vara fler än nackdelarna.

På basis av det ovan konstaterade är det här beslutet nödvändigt för att förhindra att den smittsamma sjukdomen sprids inom hela det område som det här beslutet gäller.

Inriktning av beslutet

Med det här beslutet förbjuder regionförvaltningsverket med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inom kommunerna i de landskap som det här beslutet gäller.

Regionförvaltningsverket förpliktar dessutom med stöd av 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar de aktörer som avses i 58 d § 5 momentet att ordna användningen av sådana utrymmen i kommunernas områden i landskapen Egentliga Finland och Satakunta som avses i 3 momentet och som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse på så sätt att man kan förebygga risk för smitta till följd av närkontakt mellan kunder, de som deltar i verksamheten eller sällskap.

Aktören kan fullgöra sin skyldighet enligt 58 d § genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag.

I det här beslutet avses med utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse som avses i 1 momentet:

- 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare,
- 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt,
- 3) lokaler som används för verksamhet som avses i 58 g § 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

Med lokalerna enligt punkt 3 ovan avses utrymmen där det bedrivs idrotts- eller sportverksamhet som avses nedan i 1 punkten eller nöjes- eller rekreationsverksamhet som avses nedan i 2–6 punkten:

- 1) utrymmen inomhus som används för lagsport, gruppträning, utövande av kontaktsporter och andra motsvarande former av sport

eller idrott samt träningslokaler och andra motsvarande utrymmen för inomhusidrott,

2) allmänna bastur och simhallars, friluftsbads och badinrättnings bassängområden samt omklädningsrum som finns i omedelbar anslutning till dem,

3) dansplatser samt utrymmen som används för körsång, amatörteater eller annan motsvarande hobbyverksamhet i grupp;

4) nöjes- och temaparker, tivolin samt djurparkers utrymmen inomhus,

5) inomhuslekparker och inomhuslekplatser,

6) allmänna utrymmen i köpcentra, med undantag för affärslokaler i detaljhandeln och lokaler som används för tillhandahållande av tjänster samt passager till dessa lokaler.

Förordnandet enligt 58 d § förpliktar följande aktörer som disponerar över utrymmena och använder dem i sin verksamhet:

1) privata sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer, dock inte de utövare av förplägnadsverksamhet som avses i 1 § 2 momentet 6 punkten i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet och i motsvarande lagstiftning i landskapet Åland,

2) enskilda näringsidkare,

3) kommuner och samkommuner,

4) religionssamfund,

5) offentligrättsliga inrättningar.

Beslutet enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar gäller inte läroanstalternas verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet.

Beslutet enligt 58 d § i lagen får inte hindra rätten till lagstadgade tjänster eller rätten att få sin sak behandlad av en behörig myndighet

eller hindra en tjänsteman eller tjänsteinnehavare från att sköta sina tjänsteåligganden.

Aktörer som avses i beslutet enligt 58 d § ska dessutom beakta skyldigheten enligt 58 h § att utarbeta en skriftlig plan för hur de fullgör de skyldigheter och iakttar de begränsningar som fastställs i beslutet.

Beslutets avgränsning och giltighetstid

Effekten av begränsningarna syns med några veckors fördröjning.

Regionförvaltningsverket konstaterar att förordnandena som meddelas med det här beslutet är i kraft under tiden 16.1.2022–28.1.2022. Förordnandena upphävs genast när de inte längre bedöms vara nödvändiga.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 8, 58, 58 c, 58 d, 58 i-j, 59 a-c och 91 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 och 5 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar får detta beslut överklagas genom besvär hos Åbo förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 mom. i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar verkställs detta beslut omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Mer information i ärendet ges vid behov av överdirektör Leena Räsänen, telefon 0295 017 385, och av direktör Heikki Mäki, telefon 0295 018 094.

Överdirektör Leena Räsänen

Direktör Heikki Mäki

Beslutet har undertecknats elektroniskt.

- BILAGOR**
1. Besvärsanvisning
 2. Förteckning över kommunerna i landskapet Satakunta
 3. Förteckning över kommunerna i landskapet Egentliga Finland

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av det här beslutet sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls framlagt hos Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland till och med den 14 februari 2022. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbsida avi.fi/sv/offentliga-delgivningar.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbplats.

Distribution Egentliga Finlands och Satakunta sjukvårdsdistrikt som ombes informera läkarna som ansvarar för smittsamma sjukdomar i dess kommuner om beslutet

Kommunerna och samkommunerna i Egentliga Finlands och Satakunta sjukvårdsdistrikt

Polisinrättningen i Sydvästra Finland

Räddningsverken i Egentliga Finland och Satakunta

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Prestationsavgift

Avgiftsfritt beslut